

SCI-CONF.COM.UA

FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE MODERN WORLD

**ABSTRACTS OF VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JANUARY 20-22, 2021**

**BOSTON
2021**

67.	Головко С. Г., Сохар В. В. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ.	427
68.	Гуревич А. С., Шабанова К. В. СПЕЦИФИКА ЛАНДШАФТНОГО ПРОЕКТИРОВАНИЯ В ПРИБРЕЖНОЙ ЗОНЕ БАЛТИЙСКОГО МОРЯ.	431
69.	Гурко О. В. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ МОЛОДІЖНИХ СЛЕНГОВИХ ОДИНИЦЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ (НА МАТЕРІАЛІ ЗАКАДРОВОГО ПЕРЕКЛАДУ СЕРІАЛУ «ТЕОРІЯ ВЕЛИКОГО ВИБУХУ»).	440
70.	Дрібас С. А., Даценко О. А. УПРАВЛІНСЬКА КУЛЬТУРА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: ЛІНІЙНИЙ І СИСТЕМНИЙ ПІДХІД.	445
71.	Дмитриченко Л. И., Мелюс Б. В. КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЁРСТВА: МЕТОДОЛОГИЧЕСКАЯ БАЗА ФОРМИРОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ МОДЕЛЕЙ И МЕХАНИЗМОВ.	450
72.	Екман М. С. ІНТЕРПРЕТАЦІЙНІ ВИКЛИКИ «ДОБРЕ ТЕМПЕРОВАНОГО КЛАВІРУ» Й. С. БАХА В ІСТОРІЇ СУЧАСНОГО ВИКОНАВСЬКОГО МИСТЕЦТВА.	460
73.	Журавко Т. В. ПРОБЛЕМА АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.	464
74.	Жукова Д. А. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ.	468
75.	Звягіна А., Труш Т. В. ФІЛОСОФСЬКИЙ КОНЦЕПТ ПЛАТОНА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МІФОЛОГІЧНОЇ РЕФЛЕКСІЇ.	473
76.	Зидан О. Д. ОЧИСТКА СТОЧНЫХ ВОД ОТ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ.	482
77.	Зидан О. Д. ОЧИСТКА СТОЧНЫХ ВОД ОТ НЕФТЕПРОДУКТОВ.	490
78.	Калач Г. М., Панченко Р. С. ОПТИМІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.	502
79.	Калашник М. П., Пляка М. О. ТВОРЧА ШКОЛА ЯК ОСЕРЕДОК ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.	509
80.	Калька Н. М., Одинцова Г. Ю. ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ПЕРЕЖИВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ПІД ЧАС КАРАНТИНУ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ В УКРАЇНІ.	515
81.	Кругла С. Ю., Череп А. В. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ.	520

ТВОРЧА ШКОЛА ЯК ОСЕРЕДОК ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ

Калашник Марія Павлівна

доктор мистецтвознавства, професор

завідувач кафедри

музично-інструментальної підготовки вчителя

Харківський національний

педагогічний університет

імені Г.С. Сковороди

м. Харків, Україна

Пляка Марина Олексіївна

магістрант

Харківський національний

педагогічний університет

імені Г.С. Сковороди

м. Харків, Україна

Анотація: У статті розглядається творча школа як інституалізована або неінституалізована спеціалізована за родом діяльності, характеру знань і способу їх передачі спільнота, об'єднана навколо загальноновизнаного лідера, що підкоряється ієрархічній системі відносин, засвоює або розробляє єдину естетичну або/та навчальну програму. Безперервність розвитку забезпечується поряд зі школою іншими типами зв'язків, у тому числі, художнім напрямом, епохальним і національним стилем. Тим не менш, феномен школи має особливі властивості та функції зберігача та транслятора знань, діяльнісного досвіду, комплексу духовно-матеріальних цінностей.

Ключові слова: творча школа, нормотворчість, наступність, професіоналізм, знання, художнє і наукове пізнання, навчання, освіта, особистість.

Для буденної свідомості поняття школи не таїть в собі незвіданих глибин. Його сенс абсолютно прозорий і не потребує будь-яких раз'яснень і уточнень. В сфері просвітництва і професіоналізації, школа – це процес отримання освіти та спеціальних діяльнісних навичок, визначення їх рівня і якісних показників (початкова, загальноосвітня середня, середня спеціальна, вища школи), педагогічний колектив, врешті-решт, типова будівля, призначена для навчання, виховання і набуття знань. В науці під школою розуміється група вчених, діяльність яких скерована на розробку єдиного комплексу дослідницьких ідей, а в художній творчості – авторів творів, об'єднаних спільними естетичними принципами. Проте, досить помістити дане поняття в контекст теоретико-методологічного пізнання, як навколо нього відразу виникає проблемне поле, а воно само виявляється в епіцентрі наукової думки. Звертає на себе увагу вже різнорівневе та багатовекторне його осягнення і множинність властивих йому значень.

Феномен «школа» не є новим для музикознавства та педагогіки. В різні часи його вивчали такі науковці, як: А. Адамський [1], А. Генкін [5; 6], Н. Гуральник [7; 8], Ж. Дедусенко [9], І.Єргієв [10], В. Заєць [11], Д. Зербино [12], М. Калашник [13], А. Козир [15], М. Кононова [16] та ін. Також наявна численна кількість науково-методичних праць присвячена школам різних інструментальних спеціальностей.

В повсякденній практиці, зокрема, в педагогічному дискурсі слово «школа» використовується доволі часто. Кажуть, що в того чи іншого виконавця «є школа», або «немає школи», він (вона) «отримав гарну школу» і т. д. і т. п., маючи на увазі клас (майстерню, єдність професійних ознак) того чи іншого викладача, рівень майстерності, володіння певними технологічними засобами (секретами) гри на тому чи іншому інструменті, які мають авторський «патент» або топологічну прив'язку.

В узагальненому (теоретичному) значенні школа – це багатоскладова *ієрархічна система*, яка на основі авторських шкіл, суми естетично-стильових поглядів, генерує, береже і розвиває спільний *стиль викладання* і, головне –

вчить професійній академічній грі-творчості своїх вихованців – музикантів-виконавців – *артистів*.

Не підлягає сумніву, що музика з її специфічною мовою і способом відображення дійсності, естетикою і поетикою особливо потребує у наявності школи. В середні віки школами вважали музичні цехи, зокрема, знаменитих майстрів. Але, особливу роль у розвитку даного виду мистецтва як специфічного виду художньої творчості, що має не прикладний характер, відіграли композиторські школи епохи Ренесансу, серед яких на перше місце слід поставити нідерландську. Сила її авторитету в музичних колах того часу була настільки велика, що можна говорити про всеосяжність її впливу, який поширився на багато країн Європи: Францію, Англію, Німеччину та ін.

Суттєвим є і те, що досвід нідерландської школи було узагальнено знаменитим теоретиком І. Тінкторісом, тобто отримав висвітлення в спеціальному трактаті. А це для історії є вкрай важливо – фіксація даних певного періоду конкретної сфери діяльності. Нарешті, вкажемо на час виникнення нідерландської школи: зміну культурних парадигм, відповідно, середньовічної і новоевропейської, і хоча в музиці перелом настав дещо пізніше, на межі XVI – XVII століть і був позначений відмовою від ренесансної поліфонії і формуванням іншої звукової системи, нідерландська школа виконала свою місію кристалізації музичного в музиці: не випадково вже в XX столітті її досягнення знову виявили свою актуальність для найбільш новаторському зорієнтованих творців, в числі яких А. Веберн і І. Стравінський.

Важливим показником якості школи в цій співдружності слід вважати наявність трьох поколінь музикантів, охоплених нею, причому для так званої «другої нідерландської школи» зросла роль високопрофесійного середовища. Під «професіоналізмом» не в останню чергу малася на увазі віртуозна композиторська техніка, тобто володіння ремеслом, доведеним до досконалості. Третє покоління не висунуло великих майстрів, але продовжило і зміцнило славу школи, що підкреслює загально-значимий її характер, необмеженість індивідуальними творчими ініціативами.

З точки зору історичного становлення музики як особливого виду мистецтва нідерландська школа послужила акумулятором авторського початку, креативно-творчих потенцій особистості в даному різновиди художньої творчості, потужним стимулом до його подальшого розвитку вже на шляхах «чистого» інструменталізму. За час свого існування школа пройшла всі стадії становлення саморегульованої системи: формування фундаментальних властивостей, їх структуризації і клішування.

Наведений приклад дозволяє виділити в школі у мистецтві два аспекти: власне – творчий, під яким розуміється реалізація фантазії художника, та професійно-творчий, що має на увазі розвиток і закріплення «технологічної» сторони творення, тобто, професіоналізму.

Зазначимо, що структуризація школи за етнічно-територіальним принципом відбувається відповідно до національного, регіонального (периферійного, локального), авторського (індивідуально-педагогічного) рівнів. До критеріїв діяльності регіональної інструментальної школи віднесено етапність її освітніх та мистецьких напрацювань, автономність специфіки, спрямованість до формування власних традицій, комплексність реалізації, кількість, вагомість, стабільність здобутків та результативність, перспективність подальшого розвитку.

Локальні / регіональні школи реалізуються через спадкоємність кількох поколінь послідовників індивідуальної виконавської школи провідного діяча, діяльність яких спрямована на поєднання виконавської та педагогічної ознак, а саме: напрацювання, що сформовані на підставі власної виконавської практики із високими мистецькими здобутками, які засвоюються і примножуються представниками класу, а згодом осмислюються та узагальнюються у методичних працях, репертуарних збірниках, музично-критичних та публіцистичних нарисах, закладають підґрунтя для розвитку та виникнення нових форм концертного та педагогічного практикуму.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Адамский А. Авторская школа. *Инновационное движение в российском школьном образовании*. Москва, 1997. С. 186–224.
2. Бородин А. Формирование понятия «фортепианная школа» у музыкантов-исполнителей в процессе профессионального вузовского образования: дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.08. «Теория и методика профессионального образования». Екатеринбург: УГПУ, 2007. 162 с.
3. Варламов, Д., Виноградова Е. Теоретические и методологические основы исследования исполнительской школы в музыкальном искусстве. *Фундаментальные исследования*. 2013, № 11. Ч. 7: Педагогические науки. С. 1407–1411.
4. Вишневський О. Теоретичні основи педагогіки: підруч. для студ. Дрогобич: «Відродження» – «Коло», 2001. 268 с.
5. Генкін А.О. Особливості піанізма в етюдах і вправах Карла Черні: монографія. – Харків: Мачулін, 2020. – 248с.
6. Генкін А.О. Специфіка піанізму в етюдах і вправах Карла Черні: автореф. дис. ...канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03 – музичне мистецтво, Київ, 2019, 24с.
7. Гуральник Н. Українська фортепіанна школа ХХ століття у контексті розвитку теорії і практики музичної освіти: дис. ... док. пед. наук.: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки». Київ, 2008, 472 с.
8. Гуральник Н. Феномен школи як предмет науково-теоретичного аналізу. *Наука і сучасність: зб. наук. праць. Національного пед. університету ім. М. Драгоманова*. Київ, 2005. Т. 47. С. 30–40.
9. Дедусенко Ж. Виконавська піаністична школа як рід культурної традиції: автореф. дис. ... канд. мистецтвозн.: спец. 17.00.01 «Теорія і історія культури». Київ, 2002. 20 с.
10. Єргієв І. Артистичний універсум музиканта-інструменталіста кінця ХХ – початку ХХІ століття: дис. ... доктора мистецтвозн.: спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво». Київ, 2016. 453 с.

11. Заєць В. Авторські школи в музичній педагогіці: до визначення поняття. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. Чайковського*. Вип. 107: Виконавське музикознавство: стильові парадигми композиторської творчості та музично-виконавської інтерпретації, актуальні проблеми музичної педагогіки / [ред.-упоряд.: М. А. Давидов, В. Г. Сумарокова]. Київ: НМАУ ім. П. Чайковського, 2013. С. 221–231.
12. Зербино Д. Научная школа как феномен. Київ: Наукова думка, 1994. 134 с.
13. Калашник М. П. Музичний тезаурус як сховище музичних знань: монографія / М. П. Калашник, Ю. І. Лошков. — Beau Bassin : LAP LAMBERT Academic Publishing, 2020. — 119 с.
14. Кашкадамова Н., Садова Л. Львівська фортеп'янна школа: традиції та розвиток. *Musica Humana: Наукові збірки Львівської державної музичної академії ім. М. Лисенка*. Львів, 2003. Вип. 8. Чис. 1. С. 169–187.
15. Козир А. Специфічні особливості мистецької школи у музично-педагогічному вимірі. *Наукові записки Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова*. Серія: Педагогічні та історичні науки. Київ, 2014. Вип. 116. С. 116–122.
16. Кононова М. Роль виконавських шкіл у формуванні музично-виконавського стильового еталону. *Феномен школи в музично-виконавському мистецтві*: тези міжнар. наук.-теорет. конф. Луцьк: ВАТ «Волин. обл. друк», 2005. С. 50–51.